

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Rønne
kommunale Skolevæsen

Skoleåret 1960-61

Beretning

om

Rønne kommunale skolevæsen

for skoleåret

1. august 1960 til 31. juli 1961

ved

stadsskoleinspektør H. Benthin

Skolevæsenets tilsyn og ledelse pr. 1. august 1961.

Skolekommissionen.

Valgt af byrådet:

Bogholder *Kai Larsen*, formand.

Sømand *Aa. Kjøller*.

Bogholder frk. *E. Hansen*.

Valgt af forældrene:

Fru *H. Funch* (Østre Skole).

Fru *A. Bach Holm* (Aavangsskolen).

Skoleudvalget.

Bogholder *Kai Larsen*, formand.

Sømand *Aa. Kjøller*.

Bogholder frk. *E. Hansen*.

Bogholder fru *J. Weybe*.

Handelsgartner *Kn. W. Johansen*.

Ungdomsskoleudvalget.

For byrådet:

Sømand *Aa. Kjøller*, formand

Bogholder fru *J. Weybe*.

For fælleslærerrådet:

Overlærer *V. Klyver-Poulsen*.

For Dansk Arbejdsgiverforening:

Civilingeniør *Sv. Olsen*.

For Dansk Arbejdsmands- og

Specialarbejder Forbund:

Arbm. *H. O. Jensen*.

Lærerrådenes formænd:

Østre Skole: Lærerinde frk. *E. Guldhammer Schmidt*.

Aavangsskolen: Viceskoleinspektør *E. Svenningsen*.

Fælleslærerrådet: Viceskoleinspektør *Hakon Christensen*.

Skoleledere:

Østre Skole: Stadsskoleinspektør *H. Bentzin*, Træffes kl. 11—12.

Telf. 344, privat 388.

Aavangsskolen: Skoleinspektør *N. M. Petersen*, Træffes kl. 11—12.

Telf. 1961, privat 485.

Skolelæge:

Fru *Grethe Neerborg Kjøller*, Træffes normalt på Østre Skole: Fredag kl. 8—9,

Aavangsskolen: 4. torsdag i måneden kl. 8—9.

A. Oversigt over elevtallet i skolerne i Rønne den 31. december 1960.

	Fra Rønne kommune								Fra andre kommuner	I alt
	Under u-pligtig alder		I u-pligtig alder		Over u-pligtig alder		I alt			
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.		
Kommuneskolerne .	0	1	773	741	125	138	898	880	54	1832
Statsskolen	0	0	0	0	63	62	63	62	170	295
Rønne Privatskole .	2	1	61'	55	4	3	67	59	57	183
I alt i byens skoler	2	2	834	796	192	203	1028	1001	281	2310

I forhold til elevtallene pr. 31/12 1959 er der sket følgende bevægelser:

Antallet af elever fra Rønne i alt . . . . . ÷ 50

Antallet af elever fra andre kommuner . . . . . ÷ 26

Antallet af elever i alt i byens skoler . . . . . ÷ 76

Antallet af undervisningspligtige elever fra Rønne . . . . . ÷ 50

Nedgangen i antallet af udenbys elever er en naturlig følge af, at der efter den nye skolelovs ikrafttræden ikke er sket den sædvanlige optagelse i eksamensmellemskolen af elever udefra, medens faldet i antallet af elever, hjemmehørende i kommunen, væsentlig skyldes en nedgang i årgangens fødselstal, der ikke er opvejet af den øgede tilgang i antallet af elever, der fortsætter undervisningen ud over den undervisningspligtige alder.

Af børn i den undervisningspligtige alder fra Rønne kommune var desuden:

På børnehjemsskoler eller andre kommuners skoler . . . . . 5 dr. 1 pg.

Inddraget under åndssvageforsorg . . . . . 1 » 0 »

Åndssvage i hjemmet . . . . . 2 » 0 »

På skole for tunghøre . . . . . 1 » 0 »

På skole for blinde . . . . . 1 » 0 »

På taleinstitut . . . . . 1 » 0 »

På externatskole . . . . . 1 » 3 »

I alt 12 dr. 4 pg.

B. Det kommunale skolevæsen.

Skolebygninger.

Der er i det forløbne skoleår ikke foretaget nybygning eller sket udvidelser af bestående skolebygninger. Det er imidlertid skolens håb, at de forhandlinger, der er ført inden for skolekommission og skoleudvalg med henblik på færdiggørelsen af Aavangsskolen, må resultere i, at man i løbet af 1961/62 får arbejdet påbegyndt, så man inden for en rimelig tid kan imødesee den »likvidering« af Vestre Skole

som skole, der har været ventet på i så mange år. – Samtidig må opmærksomheden fastholdes ved de planer, der er udkastet angående forbedringer på Østre Skole, omfattende dels en tiltrængt udvidelse af lærerværelset, der er alt for lille, dels sådanne ændringer, der må anses som nødvendige, hvis skolen skal »leve op« til de krav, som den nye skolelov lokalemæssigt stiller, hvad angår fysik, geografi, sløjd, tegning, skolebibliotek og særundervisning.

Foruden sædvanligt forefaldende mindre reparationer på alle tre skoler er der på Østre Skole foretaget følgende ændringer og istandsættelser:

Lok. nr. 34, 35, 36: Nye reposer, venylbelægning af gulve, opsætning af lyd-absorberende plader, lysrørramaturer, nye tavler, faste skabe.

Hovedbygningens øverste gang: Kalkning og maling.

Lok. nr. 13, 15: Kalkning og maling.

Nye gymnastiksale: Limfarvning og maling.

Sportspladsen: Nyt hegn mod Borgmester Niensens Vej.

Lokale til metalsløjde indrettet i det lokale, der tidligere anvendtes til skolebespisning.

Undervisningsfag og timetal.

Efter at skolen i to år efter den nye skolelovs ikrafttræden den 1/8 1959 har arbejdet på grundlag af den gamle undervisningsplan med enkelte absolut nødvendige ændringer, bl. a. med hensyn til undervisningen i fremmedsprog i 6. og 7. kl., er undervisningsplanen i dette skoleår blevet revideret, vedtaget af byrådet den 23. jan. 1961 og stadfæstet af undervisningsministeriet den 10. april 1961.

På grund af lærermangelen har der dog straks måttet foretages reduktion i den nye undervisningsplans timetal. Hvor en sådan er foretaget, er det reducerede timetal vedføjet i parentes.

1.–7. skoleår.

Fagene	1	2	3	4	5	6	7a	7b
Dansk & skr.	10	12(10)	10(9)	10	10	7	5	5
Regn. & mat.	5	5	5	5	5	4	5	5
Kristendoms- underv.	1	1	2	2	2	2	1	1
Historie			1	1	2	2	2	2
Geografi			1	2(1)	2	1	2	2
Biologi			1	2(1)	2	2	1	1
Legemsøv.		2(1)	3(2)	3(2)	3	3/2(2/2)	3/2(2/2)	3/2(2/2)
Sang	1	1	1	2(1)	2	1	1	1
Formning	1	3/1(2/0)	3/1(2/0)	3/1(2/0)	1	2/1	1	1
Håndgern.		0/2	0/2	0/2	0/2	0/2	0/1	0/1
Naturlære						2	2	2
Sløjd					2/0	2/0	3/0	3/0
Husgern.						0/2	0/3	0/3
Engelsk						5	3	3
Tysk								4
Valgfri fag							4	
I alt	18	24(20)	27(24)	30(25)	31	33(32/33)	33(32/33)	33(32/33)

8.-9. klasse.

Fagene	8	9
Dansk og skrivning	7	5
Regning og matematik	6	5
Kristendomsundervisning	1	1
Orientering (hist., samfundslære, familie-kundskab, erhvervsorientering, arbejds- og erhvervs-lære)	5	3
Legemsøvelser	3/3(2/2)	3/3(2/2)
Geografi og biologi	2	3
Valgfri timer	10	12
I alt	34(33)	32(31)

Realafdelingen.

Fagene	1. real	2. real	3. real	3. real (tekn. linie)
Dansk og skrivning	5	6	5	5
Religion	1	1	1	1
Engelsk	4	3	5	4
Tysk	4	4	3	3
Fransk*			4	
Regning og matematik	6	6	5	7
Historie	2	2	3	3
Geografi	2	2	2	2
Biologi	1	2	2	2
Naturlære	2	3	2	5
Formning	1	1		
Sang	1	1		
Legemsøvelser	3(2)	3	2	2
Håndarbejde	0/2			
Sløjd	2/0			
Latin*		4		
Maskinskrivning*			3	
I alt	34(33)	34	34(33)	34

* valgfrit.

Elever i 2. real, der vælger latin, fritages for en time i hvert af følgende fag:
Skrivning, religion, formning og sang.

I 3. real vælges mellem fransk og maskinskrivning.

Eleverne.

Hjælpekolen.

Fagene	1.	2.	3.
Dansk og skrivning	9(8)	10	9
Regning	6(5)	6(5)	6
Kristendomsundervisning	1	2	2
Orienteringsfag	2(1)	3(2)	4(3)
Sang	1	1	1
Formning	4/2(2/0)	2(1)	2
Legemsøvelser	2	3(2)	3(2)
Håndgerning	0/2	0/4(0/3)	0/3(0/2)
Sløjd: Træsøjd		4/0(3/0)	3/0
Metalsøjd			3/0(2/0)
Husgerning			0/3
I alt	25(20)	31(26)	33(30)

Elevernes fordeling i klasserne den 31/12 1960.

	Østre + Vestre Sk.		Aavangsskolen		I alt		
	Klassetal	Elevtal	Klassetal	Elevtal	Klassetal	Elevtal	Klassekvotient
1. kl.	5	153	2	59	7	212	30,29
2. —	6	162	2	56	8	218	27,25
3. —	5	135	2	58	7	193	25,57
4. —	5	135	3	89	8	224	28,00
5. —	5	132	3	84	8	216	27,00
6. — a-linje	3	77	2	51	5	128	25,60
6. — b-linje	2	63	1	32	3	95	31,67
7. — a-linje	4	103	1	30	5	133	26,60
7. — b-linje	2	60	1	30	3	90	30,00
3. fm.	2	39	1	23	3	62	20,67
1. H (2.+3. trin)	1	15			1	15	15,00
2. H (4.+5. trin)	1	14			1	14	14,00
3. H (6.+7. trin)	1	12			1	12	12,00
3. em	2	59	1	30	3	89	29,67
4. em	2	57	1	30	3	87	29,00
Realklasse	2	44			2	44	22,00
I alt	48	1260	20	572	68	1832	

Afgang og tilgang i skoleåret.

Elevtal 1/8 1960	925 dr.	923 pg.
Afgang i skoleåret	29 »	37 »
Tilgang i skoleåret	27 »	26 »
Elevtal 31/7 1961	923 dr.	912 pg.
Afgang 31/7 1961:		
Med ophør af skolegang	92 dr.	105 pg.
Til Statsskolens 1. g.	5 + 7	
1. r.	6 + 9	11 » 16 »
Til Privatskolen	2 »	0 »
Til udenbys skoler	6 »	3 »
		111 dr. 124 pg.
Tilgang 1/8 1961:		
Nyindskrevet i 1. kl.	106 dr.	105 pg.
Fra udenbys skoler	5 »	4 »
		111 dr. 109 pg.
Elevtal 1/8 1961	923 dr.	897 pg.,
fordelt således: Østre + Vestre Skole	625 dr.	613 pg. = 1238
Aavangsskolen	298 dr.	284 pg. = 582
		I alt 1820

Elevernes forsømmelser i 1960

	Østre + Vestre Skole		Aavangsskolen	
	Antal elev- dage i alt	I gennem- snit pr. elev	Antal elev- dage i alt	I gennem- snit pr. elev
På grund af sygdom	11969	9,50 dage	4603	8,05 dage
Af anden lovlig grund	762	0,60 »	303	0,53 »
Uden lovlig grund	152	0,12 »	17	0,03 »
I alt	12883	10,22 dage	4923	8,61 dage

Lærerpersonalet.

Forandringer i skoleåret.

Ansættelse:

- 1/11 1960: Lærerinde fru H. Marker, Greve-Kildebrønne, fast ansættelse.
Lærerinde fru E. Frandsen, København, ansættelse som fast vikar.
- 1/12 1960: Aspirant Preben Norup Jacobsen, fast ansættelse.
Aspirant Vagn Tonsberg, fast ansættelse.

- 1/7 1961: Aspirant fru K. Norup Jacobsen, fast ansættelse.
Aspirant Erik Birkelund, fast ansættelse.
Aspirant fru T. Birkelund, fast ansættelse.
- 1/8 1961: Lærerinde fru A. Krall-Jensen, Tønder, fast ansættelse.
Fru S. Frøkjær, København, ansættelse som aspirant.
Fru E. Wrisberg, Tåstrup, ansættelse som aspirant.
Frk. Elin Stærke, Ærøskøbing, ansættelse som timelærerinde.

Afsked og forflyttelse:

- 28/2 1961: Overlærer fru Hedvig Holm, afsked efter ansøgning på grund af svagelighed.
- 31/3 1961: Timelærerinde fru Margot Roll, afsked efter ansøgning.
- 1/6 1961: Lærerinde fru Vibeke Olesen, afsked efter ansøgning.

Overlærer fru Hedvig Holm.

Med udgangen af februar 1961 fik overlærer fru Hedvig Holm bevilget afsked efter ansøgning på grund af svigtende helbred. Hermed sagde skolen farvel til en solid arbejdskraft gennem godt 30 år, idet fru Holm efter forudgående spredt vikartjeneste den 1/9 1930 blev ansat som timelærerinde og allerede fra 1/10 samme år modtog fast ansættelse.

Foruden i almindelige skolefag, særlig dansk og regning, underviste fru Holm indtil for få år siden tillige i sit speciale, husgerning. Om hendes skolegerning kan siges, at den hvilede på grundig faglig viden og blev øvet med stor interesse, forståelse og samvittighedsfuldhed. Såvel blandt eleverne som kollegerne var fru Holm velanskrevet, ikke mindst på grund af sin rolige og retsindige adfærd. Det må beklages, at helbredet ikke slog til, indtil aldersgrænsen nåedes; men fra skolens side skal der lyde en tak for veludført arbejde og godt kollegaskab med ønsket om gode dage som pensionist.

Videreuddannelse.

Årskursus på Danmarks Lærerhøjskole: Hr. Knud Frøkjær: Pædagogik og psykologi.

Feriekursus:

- Hr. D. Sloth-Nielsen: Fysik (Danmarks Lærerhøjskole).
Hr. V. Tonsberg: Tysk (Danmarks Lærerhøjskole).
Fru T. Birkelund: Tysk (Danmarks Lærerhøjskole).
Frk. E. Birkebæk: Gymnastik (Sønderborg Gymnastikhøjskole).

I et lokalt kursus i maskinskrivning deltog:

- Frk. E. Gulddammer Schmidt, hr. J. Ulmits, hr. E. Svenningsen.

Endvidere har der af de bornholmske lærerkredse på Østre Skole været afholdt følgende instruktionskursus, hvori de fleste lærere har deltaget:

- 7/10 1960: Gennemgang af dåben med 7. klasser ved kommunelærer Kaj Vartrup, København. Demonstration, foredrag og fremvisning af undervisningsmateriale.
- 11/4 1961: Historie i 3. klasse med udblik til verdenshistorien ved kommunelærer Mogens Møller, København. Demonstration og foredrag.

Vikarer i 1960/61.

2 af de vakante stillinger, 1 lærerindestilling og 1 timelærerstilling, er blevet besørget af det faste lærerpersonale som overtimer. I de øvrige vakante stillinger samt i sygevikariater har følgende været vikarer:

Helårsvikariater: Hr. E. Hultberg, fru G. Rosenmeier, fru Grete Larsen, frk. E. Johansen, Frk. G. Koefoed, fru E. Jacobsen (24 timer), frk. Hanne Adolfsen (8 timer), fru A. Busk (15 timer), frk. E. Olsen (16 timer).

Andre længere vikariater: Fru L. Frederiksen (1/8 60-14/1 61), fru B. Nørby (11/8 60-25/3 61) samt følgende seminarieelever: 11/8 60-14/1 61: Vagn Gaarde Larsen (N. Zahle), Ole Bjerrum (N. Zahle), Tove Mortensen (Gjedved), Erling Winther Nielsen (Frederiksberg). - 16/1-30/6 61: Erik Kristensen (Ranum), Børge Lykkegaard Jensen (Ranum), Birger Nilsson (Århus), Anni Juul (Jonstrup), Kirsten Nyholm (Hellerup).

Kortere vikariater: Fru E. Nygaard Hansen, hr. Ole Jørgensen, fru S. Eliasen, fru G. Christensen, frk. E. Forting.

Fortegnelse over lærerpersonalet 1. august 1961.

	Født	Dim.	Undervist ved Rønne skole- væsen fra		Ansæt i nuværende stilling		Tjenestea- lder		Skole
Stadsskoleinspektør:									
H. Benthin	1903	1925	1/1	47	1/10	51	1/4	49	Ø.
Skoleinspektør:									
N. M. Petersen	1899	1920	1/10	21	1/1	56	1/1	56	Aa.
Viceskoleinspektører:									
P. Jensen	1904	1925	1/7	29	1/2	47	1/4	55	Ø.
Hakon Christensen	1909	1930	1/4	33	1/8	53	1/4	55	Ø.
E. Svenningsen	1915	1941	1/5	42	1/8	56	1/8	56	Aa.
Konsulent for særundervisningen:									
Ledig.									
Talelærer:									
Ledig.									
Overlærere:									
H. Madsen	1896	1927	1/6	29	1/4	46	1/4	55	Aa.
N. H. Ilsøe	1905	1926	1/10	49	1/11	52	1/4	55	Ø.
A. Juul	1911	1932	1/8	49	1/8	55	1/8	55	Ø.
J. Ulnits	1908	1933	1/8	51	1/1	56	1/1	56	Ø.
V. Klyver-Poulsen	1921	1942	1/11	42	1/8	56	1/8	56	Ø.
Johs. Therkelsen	1903	1931	1/12	52	1/12	52	1/7	58	Aa.
H. Bloch	1901	1923	1/8	59	1/8	59	1/4	58	Ø.
K. Kristensen	1914	1946	1/6	46	1/4	61	1/6	46	Ø.
Frk. K. M. Knudsen	1900	1922	1/9	24	1/8	51	1/4	55	Aa.
Frk. M. Pihl	1896	1927	1/8	31	1/2	53	1/4	55	Ø.
Frk. A. Jensen	1907	1935	1/4	37	1/8	53	1/4	55	Ø.
Frk. H. Pihl	1914	1938	1/1	42	1/1	56	1/1	56	Ø.
Fru I. Mikkelsen	1911	1936	1/4	52	1/8	56	1/8	56	Ø.
Fru C. Hansen	1903	1932	1/1	54	1/1	54	1/7	58	Ø.
Frk. C. Knudsen	1898	1929	1/8	58	1/8	58	1/8	58	Ø.
Fru I. Ulnits	1921	1944	11/8	52	1/4	61	1/4	46	Aa.
Lærere:									
A. Skovrind	1921	1948	1/8	53	1/8	53	1/8	47	Ø.
J. Østergaard Olesen	1927	1951	1/8	51	1/8	54	1/8	50	Ø.
T. Vesløv	1928	1951	1/4	55	1/4	55	1/9	50	Ø.
G. Christensen	1917	1952	1/6	52	1/6	54	1/6	51	Aa.
D. Sloth-Nielsen	1922	1952	1/10	54	1/10	54	1/7	51	Aa.
A. Skovrind Nielsen	1923	1952	1/8	57	1/8	57	1/6	51	Aa.
T. Bjørn	1927	1953	1/8	60	1/8	60	1/8	52	Ø.
K. H. Hansen	1923	1955	1/8	59	1/8	59	1/8	54	Ø.

Kn. Frøkjær	1927	1950	1/8	60	1/8	60	1/5	50	Aa.
P. Hansen	1932	1956	1/8	56	1/8	60	1/4	58	Ø.
P. Norup Jacobsen	1935	1957	1/8	57	1/12	60	1/4	58	Ø.
V. Tonsberg	1935	1957	1/8	57	1/12	60	1/4	58	Aa.
E. Birkelund	1931	1959	1/7	59	1/7	61	1/7	59	Aa.

5 ledige stillinger.

Lærerinder:

Fru L. Svenningsen . . .	1926	1948	1/8	56	1/8	56	1/6	47	Aa.
Fru E. Ilsøe	1924	1948	1/8	51	1/8	51	1/8	47	Aa.
Frk. B. Andersen	1928	1949	1/8	53	1/8	53	1/1	49	Ø.
Fru B. Juel Jensen	1932	1954	1/8	55	1/8	57	1/8	57	Ø.
Frk. E. G. Schmidt	1931	1955	1/8	55	1/8	57	1/8	57	Ø.
Frk. E. Runge Madsen	1934	1955	1/8	60	1/8	60	1/1	58	Ø.
Frk. E. Birkebæk	1932	1956	1/8	56	1/8	58	1/4	58	Ø.
Fru K. Norup Jacobsen	1936	1959	1/7	59	1/7	61			Ø.
Fru T. Birkelund	1934	1959	1/7	59	1/7	61	1/7	59	Aa.
Fru A. Krall-Jensen . .	1927	1959	1/8	61	1/8	61	1/8	59	Ø.
Fru S. Frøkjær (asp.) . .	1935	1961	1/8	61	1/8	61			Aa.
Fru E. Wrisberg (asp.)	1938	1961	1/8	61	1/8	61			Ø.

4 ledige stillinger.

Timelærere:

K. Vincents Jensen	1907	1929	1/8	58	1/8	58			Ø.
----------------------------	------	------	-----	----	-----	----	--	--	----

2 ledige stillinger.

Timelærerinder:

Frk. E. Stærke	1937	1961	1/8	61	1/8	61			Ø.
--------------------------	------	------	-----	----	-----	----	--	--	----

1 ledig stilling.

Faste vikarer:

Fru E. Frandsen	1936	1959	1/11	60	1/11	60			
---------------------------	------	------	------	----	------	----	--	--	--

1 ledig stilling.

Skolebetjente.

Otto Aakjær, f. 1909, ansat . . . . $\frac{1}{12}$ 1948 (Østre Skole).

Sv. Aa. Pedersen, f. 1921, ansat $\frac{1}{11}$ 1955 (Aavangsskolen + Vestre Skole)

Virksomheden.

Eksaminer, årsprøve m. m.

Til real- og mellemskoleeksamen, der afholdtes i maj-juni, indstilledes henholdsvis 44 og 87 elever, der alle bestod.

Realeksamen:

Østre Skole:

Ra:

1. Andersen, Jesper Koch (radioforhandler A.)
2. Brucz, Jørgen Anders (arbm. B.)
3. Fodby, Jette (salgsleder F.)
4. Frederiksen, Merete (maskinarb. F)
5. Hansen, Grethe Lund (fuldmægtig L.)
6. Haugaard, Karin (premierløjtn. H.)
7. Ipsen, Zenny (matros L.)
8. Kjøller, Lilly (avlbr. K., Knudsk.)
9. Lorentzen, Inge Grete (typ. L.)
10. Lund, Lone Annette (frisør L.)
11. Munch, Lisa Margrethe (elektriker M.)
12. Møller, Vibeke (repr. M.)
13. Nielsen, Helene Bøgeskov (mekaniker N.)
14. Nielsen, Erik (arbm. N.)
15. Olsen, Niels Kristian (arbm. O.)
16. Pedersen, Bruno Juul (tømrer P.)
17. Persson, Annalise Kofoed (malermester P.)
18. Petersen, Mogens (garagem. P.)
19. Samson, Kirsten Elisabeth (overpostbud S.)
20. Sjøberg, Jens Anker (bogh. S.)
21. Transø, Helle Marlene (maskinmester T.)

Rb:

1. Andersen, Bente Karin (stenh. A.)
2. Andersen, Bente Schrøder (fru A.)
3. Andersen, Niels Jørgen (barbersvend A.)
4. Bidstrup, Hanne (tømmerhdl. B.)
5. Brucz, Hans Erik (skibsfører B.)
6. Brucz, Sonja (arbm. B.)
7. Haakansson, Karin (lagerforv. H.)
8. Hansen, Grethe Krogh (restaurantør K. H., Klemensker)
9. Hansen, Kjeld Arno (vulkan. H.)
10. Haugaard, Bjørn (premierløjtn. H.)
11. Hjorth, Hanne Margrethe (keramik H.)
12. Ipsen, Claus Vang (maskinm. I.)
13. Jensen, Flemming (fiskehdl. J.)
14. Jensen, Margit Kjær (købm. J.)
15. Kofoed, Lisbeth Brandenburg (forvalter K.)
16. Lind, Jørgen Christian (skibstømrer L.)
17. Mogensen, Klaus Lund (tømrer M.)
18. Nielsen, Ole Engel (fotograf N.)
19. Nielsen, Rita Tønnesen (dir. N.)
20. Olsen, Torben Benny (muremester O.)
21. Rasmussen, Jørn (maler R.)
22. Ringby, Sonja Margrethe (tarmrener R.)
23. Thomsen, Grethe Overby (dir. T.)

Mellemskoleeksamen:

Østre Skole:

IV a:

1. Andersen, Bent (arbm. A.) 2. Andersen, Birthe (arbm. A.) 3. Andersen, Morten Lindeskov (viktualiehandler A.)	4. Andersen, Preben Low (kontorist A.) 5. Christiansen, Lis Lintrup (arbm. C.) 6. Espersen, Ivar Andreas (chauffør E.)

7. Haakansson, Knud-Erik
(lagerforvalter H.)
8. Hansen, Jytte Margrethe
(formand H.)
9. Hansen, Vibeke Rothe
(bagemester H.)
10. Jensen, Bodil Kofoed
(viceinsp. J.)
11. Jørgensen, Irene Margrethe
(togbetjent J.)
12. Jørgensen, Karen-Inger
(maskinarb. J.)
13. Klausen, Torben (overass. K.)
14. Kofod, Gert Andreas (gdr. K.)
15. Nielsen, Lis Wermelin
(kranfører N.)
16. Nielsen, Mogens Herold
(urmager N.)
17. Nielsen, Søren Kure (mejerist N.)
18. Olsen, Grethe Dahl
(fiskeskipper O.)
19. Olsen, Svend-Aage (arbm. O.)
20. Pauck, Tove (gårdejer P.)
21. Pedersen, Kirsten Højlund
(flyveleder P.)
22. Rasmussen, Dorte Piedsted
(1. reservelæge R.)
23. Rosenmeier, Nicoline Bolette
(lektor R.)
24. Schmidt, Ann-Lis (overbetjent S.)
25. Sjølander, Niels Torben
(telefonistinde S.)
26. Skov, Birger Lindberg (repr. S.)
27. Thomsen, Inger (avlsbruger T.)
28. Thorngreen, Kirsten (malerm. T.)

IV b:

1. Andersen, Bente Sjøstrøm
(kommunegartner A.)
2. Andersen, Jørgen Georg
(murer A.)
3. Christoffersen, Hanne Margrethe
(papirhandler C.)
4. Didriksen, Lill-May
(snedkermester D.)
5. Drejer, Inge (portør D.)
6. Fannikke, Leif (prokurist F.)
7. Hansen, Anders Ejler Lind
(arbm. H.)
8. Hansen, Ellen (overlærer fru H.)
9. Hansen, Flemming Kofoed
(skræddermester H.)
10. Hansen, Nini (slagtersvend H.)
11. Hansen, Per Langskov
(maskinarb. H.)
12. Holm, Kirsten (mekaniker H.)
13. Ilsøe, Gerda (fru I.)
14. Jensen, Ingrid Margrethe
(stensliber J.)
15. Jensen, Lars Erik Kæmpe
(maskinarb. J.)
16. Johansen, Elna Brem
(værkfører J.)
17. Jørgensen, Knud Villy (Fru J.)
18. Lund, Niels Anker (købmd. L.)
19. Madsen, Birthe Porse
(pølsemaker M.)
20. Madsen, Mogens Porse
(pølsemaker M.)
21. Mogensen, Lene (former M.)
22. Nielsen, Ebbe Schmidt
(læge S-N.)
23. Nielsen, Johnny (arbm. N.)
24. Nielsen, Karsten Stoltz
(motorvognsfører N.)
25. Nielsen, Ulla Sjølander
(maskinmester N.)
26. Poulsen, Jeppe (tømrer P.)
27. Schou, Jytte Lillian (fru S.)
28. Svendsen, Alice Irene
(købmand S., Knudsker)
29. Sørensen, Vibeke Vad (fru S.)

Aavangsskolen:

1. Borg, Mogens Vessel
(afd. maskinmester B.)
2. Brandt, Jørgen Erik (mejerist B.)
3. Fjeldsted, Anita Karen Bjørg
(malerinde fru F.)
4. Gravsén, Jette Hartvig (murer G.)
5. Hansen, Barny Vang (bagem. H.)
6. Hansen, Inger Holm
(losseformand H.)
7. Hansen, Preben (opsynsmand H.)
8. Henningsen, Eva Birgitte
(dommerfuldm. H.)
9. Jeppsson, Bruno (servitrice fru J.)

10. Jensen, Torben Ruhd (bogholder J.)	21. Olesen, Peter (kriminaloverbetjent O.)
11. Jørgensen, Jørn Ewald (distriktschef J.)	22. Olsen, Kaj Johannes (musikhdl. O.)
12. Jørgensen, Kirsten Merete (arbm. J.)	23. Olsen, Kenn (slagtermester O.)
13. Kürstein, Holger (typograf K.)	24. Pedersen, Lone Merete (kasserer P.)
14. Larsen, Agnethe Kofoed (iskonditor L.)	25. Petersen, Jørgen Henning (skibsfører P.)
15. Larsen, Niels-Holger (husholdningsli. fru L.)	26. Petersen, Mette Johanne (bagemester P.)
16. Larsen, Svend-Erik (bogholder L.)	27. Rasmussen, Kate Johanne (chauffør R.)
17. Legaard, Dorte (kriminaloverbetjent L.)	28. Skovgaard, Hanne Elisabeth (vinduespolerer S.)
18. Munk, Ole Kristian (arbm. M.)	29. Stangegård, Bente (inspektør S.)
19. Møller, Jonna (arbm. M.)	30. Wegener, Randi (brandinsp. W.)
20. Nilsson, Hanne (arbm. N.)	

	Antal elever	Gennemsnitskarakterer					
		ug÷	mg÷	mg	mg÷	g÷	g
Realeksamen	44		4	13	17	10	
Mellemskoleeksamen	87	5	16	29	25	9	3

Andre prøver.

Skriftlig årsprøve for 3. kl. og derover afholdtes i sædvanligt omfang d. 7. og 8. juni og de mundtlige prøver i samtlige klasser d. 23., 24. og 26. juni. Udstillingen af elevarbejder i fremlæggelsesfagene samt besvarelserne af de skriftlige opgaver ved årsprøven var åben for forældrene lørdag d. 17. juni.

Med henblik på delingen i a- og b-linjen afholdtes vejledende standpunktsprøver i skriftlig dansk og regning 1. gang d. 21. og 22. februar, 2. gang d. 21. og 22. marts 1961. Ved oprykningen videreføres eleverne i 8 5. klasser i 6. hovedskoleklasse med 5 klasser (130 elever) på a-linjen og 3 klasser (88 elever) på b-linjen.

Flidspræmier.

Ved årsafslutningen uddeltes af midler fra Andr. Riis's legater, suppleret med et kommunalt tilskud, flidspræmier til følgende elever:

For flid og god opførsel (sparekassebog på 25 kr.):

Østre Skole: Niels Erik Samson, 7 A
 Jørn Agregaard, 7 C
 Annette Aagesen, 7 E
 Inger Lise Pihl, 7 F
 Lis Wermelin Nielsen, IV a
 Ulla Sjølander Nielsen, IV b

Aavangsskolen: Peter Flensborg, 7 A
Bent Jørgensen, 7 B
Dorthe Legaard, IV

For særlig flid i praktiske fag:

Håndgerning («Sting og mønstre»):

Østre Skole: Lissi Hansen, 7 A
Grete Pedersen, 7 C
Tove Pauck, IV a
Vibeke Vad Sørensen, IV b

Aavangsskolen: Helle Bidstrup, 7 A
Randi Wegener, IV

Husgerning («Den unge frues kokebog»):

Østre Skole: Dora Agregaard, 7 A
Merete Larsen, 7 C
Mona Hammer Jensen, 7 E
Merete Kaas Olsen, 7 F
Birthe Bornø Pedersen, III b

Aavangsskolen: Anne-Grete Dam, 7 A
Jytte Hæckert, 7 B
Kirsten Holm, IV

Sløjd (en høvl):

Østre Skole: Niels Chr. Lau, 7 E
Ebbe Schmidt Nielsen, IV b

Aavangsskolen: Walter Mogensen, 7 A
Niels-Holger Larsen, IV

Foreningen »Norden«'s gavebog («Nordens fremtidsland:
Nordkalotten») tildeltes:

Østre Skole: Hanne Christoffersen, IV b

Aavangsskolen: Mette Petersen, IV.

Intelligensundersøgelser og særundervisning.

Efter henvisning af klasselærerne er der foretaget intelligensmåling af 38 elever, væsentlig fra 1. og 2. kl., samt af 15 elever fra hjælpeskolen, der på grund af undervisningspligtens ophør blev udskrevet ved skoleårets slutning, i alt 53 elever.

I hjælpeskolens 3 klasser er der undervist 30 drenge og 11 piger, i alt 41 elever.

På læsehold à 4-6 elever er der givet ekstraundervisning i dansk til 22 drenge og 12 piger, i alt 34 elever. Undervisningen har for den enkelte elev omfattet 3 ugentlige timer, der så vidt muligt er lagt som ekstratimer før eller efter elevens normale undervisningstid.

Fra 1. august 1961 er der oprettet en stilling som konsulent for særundervisningen og en stilling som talelærer (talekonsulent), henholdsvis med løn som skoleinspektør og viceinspektør. Stillingerne er normeret ved Rønne kommunale skolevæsen, men arbejdsområdet med hensyn til specialundervisningen omfatter foruden Rønne tillige alle øens øvrige købstæder, som der er sluttet overenskomst med. Man håber ved besættelsen af disse stillinger at blive i stand til at yde øget hjælp til de handicappede elever.

Idræt og svømning.

Der er aflagt følgende antal idræts- og svømmeprøver:

Idrætsprøver:

Bronze	56 dr.	47 pg.
Sølv	41 dr.	35 pg.
Guld	27 dr.	17 pg.
Sølv m. emalje	5 dr.	13 pg.
I alt	129 dr.	112 pg.

Svømmeprøver:

Svømmerprøve	22 dr.	26 pg.
Frisvømmerprøve ..	15 dr.	3 pg.
Livredderprøve	12 dr.	4 pg.
I alt	49 dr.	33 pg.

Den 4. oktober 1960 afholdtes skoleidrætsstævnet på Rønne stadion for elever fra Østre Skole, Aavangsskolen, Statsskolen og Privatskolen.

I fodboldturneringen mellem skolehold fra Aakirkeby, Nexø, Svaneke, Østermarie og Rønne kæmpedes for første gang om den vandrepokal, Rønne udsatte, efter at Østre Skole i 1959 havde vundet den af Nexø udsatte pokal til ejendom. Østre Skole vandt første andel i den nye pokal.

Teater- og filmsforestillinger.

a) Landsskolescenens opførelser i Rønne Teater (administreret af lektor Frellsen og viceinspektør Hakon Christensen):

26/10 1960: Leck Fischer: »Syndebukken«.
26/1 1961: Kaj Munk: »Niels Ebbesen«.

Billetprisen var kr. 3,50.

b) Landsskolescenens bio i Rådhuset (administreret af overlærer Klyver-Poulsen):

28/9 1960: »Jeg anklager«.
9/11 1960: »Grøn var min barndoms dal«.
11/1 1961: »Hvor solen skinner«.
19/4 1961: »Robinson skal ikke dø«.

Abonnementsprisen for alle fire forestillinger var uændret kr. 3,85. Fra Østre Skole deltog 385 elever, fra Aavangsskolen 192, i alt 577 elever.

c) Børnenes filmklub for elever på 1.-4. trin samt børn under den undervisningspligtige alder.

Børnenes filmklub ledes af en bestyrelse bestående af repræsentanter for skolen (overlærerne Juul og Klyver-Poulsen), Rådhuset (biografdirektør fru Mikelsen), Dansk Kvindesamfund (fru organist Jungild, fru arkitekt Berg) og forældrene (urmager Nielsen, kunstmaler Hauch-Fausbøll, fru overlærer Therkelsen og fru adjunkt Eliasen).

Årsabonnement à 6 forestillinger kostede kr. 3,75. – Der er forskelligt program for børn indtil og over 8 år. Medlemstallet var ca. 1050.

Fribilletter og skolerejser.

Foruden de elever, der efter ansøgning fra ungdomsorganisationer fik fribillet til grupperejser, har følgende antal elever fået udstedt fribillet på skolerne:

Østre + Vestre Skole	681
Aavangsskolen	316

I alt 997

For enkelte klasser har der af skolen været arrangeret følgende rejser:

19/5–24/5 1961: 6B til Tistrup i Vestjylland under ledelse af overlærer frk. M. Pihl. Eleverne boede hos jævnaldrende kammerater fra Tistrup skole, der senere aflagde genbesøg i Rønne.

27/6–8/7 1961: Rb til Rhinen-Mosel med hr. og fru Vesløv.

27/6–5/7 1961: IVb på Rhintur med overlærer Klyver-Poulsen og frk. Birthe Andersen.

Foreningen »Norden«s afdelinger i Rønne og Karlshamn arrangerede en udvekslingsrejse for skoleelever i de to venskabsbyer, i hvilken 16 elever herfra deltog. De svenske elever opholdt sig i Rønne den 2/7–9/7 under ledelse af redaktør Ivar Andrell, Karlshamn, og vore aflagde genvisit i Karlshamn fra 10/7 til 16/7, da de under ledelse af overlærer Ulnits vendte tilbage.

Skoleopsparing.

Elevernes opsparing gennem køb af sparemærker udgjorde i 1960/61:

Østre + Vestre Skole	kr. 4.900 (6.000)
Aavangsskolen	kr. 3.800 (4.200)

I alt kr. 8.700 (10.200)

Beløbene for 1959/60 er vedføjet i parentes. Trods øget pengeregighed er elevernes opsparing altså gået tilbage. Angående skoleopsparing henvises i øvrigt til oplysningerne under »Til hjemmene«.

Fra skolernes dagbøger:

1960:

11/8 Undervisningen genoptages efter sommerferien.

22/8–30/8 Østre Skoles 8AB på lejrskole i Viborg under ledelse af overlærer frk. M. Pihl og lærerne Vesløv og Østergaard Olesen.

1/9 Skoleskovtur på Østre Skole: 3.-4. klasserne til Almindingen, 5.-6. kl. til Hammeren og 7.-8. kl., III, IV samt realkl. til Svaneke-Brændesgårdshaven.

2/9 Aavangsskolens 1. og 2. kl. på skovtur til Boderne.

6/9 Aavangsskolens øvrige klasser på skovtur til Svaneke-Brændesgårdshaven.

12/9 Østre Skoles 1. og 2. kl. på skovtur til »Skovly«.

11/10 Rejsesekretær Jacobsen, Sorø udsendt af Dansk Sudanmission, viser film fra missionsmarken i Ademawe for 7. og 8. klasse.

11/11 Repræsentanter for »Frihedskampens Veteraner«: Overtoldbetjent Bang, apoteker Harild, begge Nexø, og kaptajn Lunddorf, Rønne, overrækker præmier til elever i IVa og b for besvarelse af prisopgaven: En redegørelse for besættelsesårene. Vinder for Bornholm blev Søren Kure Nielsen, IVa.

22/11 Skolekoncert på »Borgen«, der overværedes af elever i 7. kl. og derover fra begge skoler. Dirigenter var Laward Friisholm og Eckart Hansen, solister Tutter Givskov (violin) og Traulsen (trompet).

14/12 Inspektør Barfoed fra undervisningsinspektionen overværer undervisningen i geografi og biologi i eksamensskolen.

15/12 Inspektør Munkholm overværer engelskundervisningen i eksamensskolen.

22/12 Afslutning før jul i kirken ved provst Viggo Nielsen for eleverne i 5. kl. og derover fra begge skoler.

1961:

21/1 Caltex viser på Aavangsskolen filmen: Det skønne Danmark.

- 25/1–26/1 Besøg på henholdsvis Østre Skole og Aavangsskolen af foreningen »Norden«s rejselektor, frk Karin Liv-Pedersen, Oslo: Fortælling og lysbillede fra »Dalenes dal – Gudbrandsdalen« for 7. kl. og derover.
- 31/1–1/2: Forældredage på skolerne.
- 2/2 Forældremøde på Østre Skole angående oprykningen i 8., 9. og 1. realklasse efter den nye skolelov.
- 7/2 Forældremøde med samme emne på Aavangsskolen.
- 8/2–9/2 Østre Skole holder skolefest på »Industrien«. Festen indledes med sang af skolekoret under ledelse af lærer Karl Kristensen. Derefter opførte elever fra III ab Halvor Askløv: »Hønsepigen«, instrueret af overlærer J. Ulmits, og begge aftener sluttedes med dans.
- 11/3 Dimittender fra mellemskoleeksamen 1936 fejrede 25 års jubilæet og samledes i den anledning på Østre Skole i klasselokale nr. 45. 22 af klassens 25 elever samt klasselæreren, nuværende seminarirektor Henry Holm, Hjørring, var mødt. Efter en velkomst af skolens leder opfriskedes gamle minder; den tidligere klasselærer konstaterede ved stikprøver, at en væsentlig del af skolekundskaerne endnu var i behold! – Efter en besigtigelse af skolen henlagdes jubilæumsfesten til lokaler med blødere sæder og dækkede borde.
- 10/4 Forældremøde for 5. klasserne med redegørelse for delingen i a- og b-linje ved oprykningen i 6. kl. – Efter redegørelsen var der klasseforældremøder.
- 15/6 Skolelægen holder seksualforedrag for eleverne i 7. kl.
- 26/6 Afslutning for afgangsklasserne, på Aavangsskolen i tegnesalen, på Østre Skole i pigernes gymnastiksal, med uddeling af eksamens- og afgangsbøger samt flidspræmier. Foruden af skolernes ledere blev der på Østre Skole talt af skolekommissionens formand, bogholder Kai Larsen. Østre Skoles sangkor underholdt under ledelse af overlærer Karl Kristensen.

Mælk og vitaminpiller.

I vinterhalvåret fra 1/11 60–31/3 61 er der på alle klassetrin hver skoledag, i alt 111 dage, uddelt mælkeportioner à 2 dl sødmælk til de elever, der ønskede det, hvilket praktisk talt vil sige alle. Fra 5/1–31/3 61 har endvidere eleverne på 1.–7. klassetrin fået en A-B-C-D-vitaminpille hver daglig.

Der uddeltes i alt 178.258 mælkeportioner og 115.000 vitaminpiller. Prisen pr. portion var henholdsvis 16,5 øre og 1,12 øre. De samlede udgifter udgjorde kr. 30.683,46.

Skolelægevirkksomheden.

Samtlige elever i kommunens skoler har været til undersøgelse, 143 elever har været til ekstrakontrol, og 241 elever er blevet henvist til deres egen læge.

Hos 31 børn var vaccinationen mod difteri og stivkrampe ikke gennemført. Hos 45 elever var poliovaccinationen ikke i orden; oftest var det det 4. stik, der er gået i glemmebogen. Dette sidste er egentlig overraskende, når man tager i betragtning, at der med mellemrum i presse og radio er blevet rettet opfordring til forældrene om at huske netop dette sidste stik. En fuldført poliovaccination er jo det bedste værn, vi endnu har mod denne væmmelige sygdom. Se endnu i dag deres børns vaccinationskort efter og få det snarest bragt i orden, hvis det ikke allerede er sket.

Hos 67 elever har vi fundet hørenedsættelser. Tænk ved forkølelse hos børnene

på, at forkølelsen kan have givet en hørenedsættelse, og gå til læge, hvis hørelsen ikke af sig selv er kommet tilbage i løbet af en lille uge.

Øjenfejl har vi fundet hos 237 elever. For en stor del drejer det sig om synsnedsættelse (nærsynethed), og det har især tilbøjelighed til at komme i en periode, hvor barnet vokser stærkt. Og husk, at hovedpine, der kommer op ad dagen, kan skyldes langsynethed eller en bygningsfejl og i så fald afhjælpes med passende læsebriller.

Fodsvamp har vi fundet hos 14 elever og fodvorter hos 41 elever. Stærk fodsved findes hos en del elever, ofte så strømpet og det indvendige af skoene er ganske klamme og huden irriteret af den stadige fugtighed. Lad børnene vaske fødder hver aften, tørre grundigt og til sidst give et drys talkum til fodsål og tåmellemrum. Stil skoene til gennemluftning, så de er tørre til næste dags brug, og giv også gerne skoene et drys talkum indvendigt. Også fugtige sko giver nemlig gode vækstbetingelser for svampesporer og sikkert også for smitsstoffet til fodvorter.

Til børn med stærk fodsved bør man så vidt muligt undgå nylonstrømper samt sko med gummisåler og sko af plastik. Disse materialer er så lufttætte, at de ikke tillader en normal fordampning af den dannede fodsved. Brug også mere åbne sko til inde- end til udebrug. Det bedste værn mod infektioner i huden er tør og hel hud. Også forkølelser modvirkes, hvis man holder sine fødder tørre.

Til slut et tip til forældre med trætte børn: Send børnene i seng så tidligt, at de vågner af sig selv om morgenen til den tid, de skal op. Kan de, hvis de ikke vækkes, sove til kl. 9 eller lignende, er sengetiden et par timer for sen, og ofte er følgen træthed, uoplagthed og hovedpine, således som vi selv kender det, hvis vi er kommet for sent i seng. Børnene i eftermiddagsklasserne skal i seng så tidligt, at de kan komme ud at lege et par timer, før de skal i skole – når de kommer hjem om eftermiddagen, er det mørkt en stor del af året. Lad Dem ikke lokke til at lade de mindre børn se fjernsyn om aftenen – heller ikke »Aktuelt«. Det er ikke nogen god forberedelse til en rolig nattesøvn hos mindre børn, ligesom man heller ikke skal læse en spændende historie lige før sengetid.

En tak til skolernes lærerstab for det gode samarbejde i årets løb.

Grethe Kjøller.

Rønne kommunale ungdomsskole.

Leder: Overlærer V. Klyver-Poulsen.

Ungdomsskolen begyndte undervisningen den 10. oktober. Der var tilmeldt 46 elever, 22 drenge og 24 piger, således at der kunne oprettes et drengehold og et pigehold.

Af forskellige grunde forlod 7 drenge og 3 piger skolen i vinterens løb, og skolen sluttede med 36 elever den 21. marts.

Drengene fik i alt 106 timers undervisning, der fordelte sig således: Dansk og regning 34 timer, motorlære 36 timer og sløjd 36 timer.

Pigerne fik i alt 132 timers undervisning, der fordelte sig således: Husgerning 60 timer, håndgerning 36 timer, barnepleje og sundhedslære 18 timer og samfundskundskab 18 timer.

Undervisningen foregik på Østre Skole på ugens fire første dage fra kl. 19–21. For at knytte det teoretiske til det praktiske besøgte holdene forskellige virksomheder og institutioner i byen. Drengene besøgte således højspændingsværket, gas-

værket, brandstationen, Ferdn. Jørgensens autoværksted og kørelærer Bidstrups teorilokale, medens pigerne aflagde besøg i BF magasinet og i køkkenet på Centralsygehuset. Der blev desuden afholdt en julefest og en afslutningsfest med forskellig underholdning og udstilling af vinterens arbejder i sløjd og håndgerning.

Som lærere medvirkede husholdningskonsulent fru G. Lawaets Jensen, håndgerningslærerinde frk. E. Olsen, sundhedsplejerske frk. K. M. Clausen, lærerinde frk. E. Gulddammer Schmidt, lærer Torben Bjørn, møbelsnedker Gerner Bidstrup og værkfører Ch. Johansen.

Skoledirektør H. L. Willemoes Hansens legat for Rønne kommuneskoler.

I juni 1961 modtog skolevæsenet meddelelse om, at fru Agnes Willemoes Hansen, Randers, enke efter skoledirektør Willemoes Hansen, havde besluttet at oprette et legat under ovenstående navn for skoleelever i de kommunale skoler i Rønne.

Skoledirektør H. L. Willemoes Hansen var leder af Rønne kommunale skolevæsen fra d. 1/8 1923 til d. 1/2 1946, da han udnævntes til skoledirektør i Randers, hvor han virkede til sin død d. 22/2 1958.

Skolevæsenet er fru skoledirektør Willemoes Hansen taknemmelig for de midler, der gennem legatets stiftelse er stillet til dets rådighed til belønning af flinke elever i den by og ved det skolevæsen, hvor hendes mand i så mange år udførte en fortjenstfuld gerning.

Af fundatsen for legatet skal fremhæves: Legatets kapital begynder med 9.000 kr. kontant, der med fradrag af dermed forbundne omkostninger anvendes til indkøb af sådanne rentebærende kasseobligationer, i hvilke offentlige midler kan anbringes efter reglerne om anbringelse af umyndiges midler. Legatets kapital må under ingen omstændigheder angribes eller forringes.

Legatet bestyres efter derom truffet aftale vederlagsfrit af borgmesteren i Rønne i forening med det af Rønne byråd valgte skoleudvalg. Af legatets renteintægt uddeles årlig ved skoleårets slutning 2 portioner à 200 kr. (1 portion til en elev i A-rækken og 1 portion til en elev i B-rækken). Uddelingen sker skiftevis hvert andet år henholdsvis til 2 elever fra Østre Skole og fra Aavangsskolen, første gang til elever fra Østre Skole.

Berettigede til en legatportion er:
»Velbegavede elever, der har vist evne

til at omgås lærere og kammerater på en god måde i og uden for skolen, så man kan skønne, at de som voksne vil vise en humanistisk livsindstilling og derigennem

være med til at arbejde for international forståelse folkene imellem.« – Ved tildelingen vil det være et fortrin, at eleverne i deres skoletid har lagt initiativ og selvstændighed for dagen.

Indstillingen til hver legatportion foretages af vedkommende skoles lærerkollegium.

Skulle der et år ikke findes elever, enten i A-rækken eller B-rækken, der findes egnede til tildeling af legatet, henlægges den pågældende legatportion til legatkapitalen.

Legatportionerne uddeles i form af en sparekassebog med følgende påtegning:

»Det første indskud på denne bog hidrører fra skoledirektør H. L. Willemoes Hansens legat til en flink elev fra Rønne kommuneskoler.

Beløbet er tildelt: .....

Legatbestyrelsen«.

Skulle renterne af legatkapitalen ved uforudsete hændelser noget år vise sig utilstrækkelige til tildeling af de anførte beløb, skal legatbestyrelsen suspendere tildelingen af legater, indtil renterne er tilstrækkelige til tildeling af portioner af den anførte størrelse.

Efter fundatsens bestemmelse blev de to legatportioner uddelt første gang på Østre Skole ved afslutningen d. 26. juni 1961. De første to, der modtog legatet, blev:

Ole Pihl Olsen, 8. kl. (A-rækken)

Bente Karin Andersen, realkl. (B-rækken).

Ferieplan.

for Rønne kommunes skoler 1962.

- 6/1 : Juleferie.
- 7/2 : Månedsløv.
- 5/3 - 6/3 : Fastelavnsferie.
- 12/3 : I anl. af kongens fødselsdag sønd. d. 11/3.
- 28/3 : Dronningens fødselsdag.
- 18/4 -24/4 : Påskeferie.
- 18/5 -19/5 : Bededagsferie.
- 31/5 : Kristi himmelfartsdag.
- 5/6 : Grundlovsdag.
- 9/6 -12/6 : Pinseferie.
- 27/6 -11/8 : Sommerferie.
- 17/9 : Månedsløv.
- 15/10-20/10: Efterårsferie.
- 19/11: Månedsløv.
- 24/12- : Juleferie.

Ved ferier på mere end én dag medregnes begyndelses- og slutdato.

Til hjemmene.

Forsømmelser.

Det påhviler hjemmet, når barnet forsømmer undervisningen på grund af sygdom, skriftligt at underrette skolen derom, hvilket almindeligvis sker ved, at barnet, når det igen møder, medbringer en meddelelse fra hjemmet om forsømmelsens årsag og *varighed* til klasselæreren. Drejer det sig om længere tids fravær, udover et par dage, bør skolen ad anden vej underrettes derom.

Hvis der i et hjem er mæslinger, kighoste, røde hunde, skoldkopper, rosen, influenza eller halsbetændelse, må de børn, der ikke er syge, gå i skole. Men er der difteri, skarlagensfeber eller børnelammelse i hjemmet, må de børn, der ikke er syge, først komme i skole, når de medbringer lægeattest for, at de ikke kan udbrede smitte. De børn, der har været angrebet af de 3 sidstnævnte sygdomme, skal ligeledes medbringe lægeattest, når de møder i skolen.

Anden forsømmelse er kun lovlig, når hjemmet *forud* har fremsat begrundet skriftlig begæring om barnets fritagelse for skolegang og fået skolens samtykke. Sådanne henvendelser må i almindelighed ske mindst dagen før. Anmodninger om fritagelse for skolegang bør indskrænkes til det mindst mulige. Tab af undervisning vil altid være et handicap for barnet, og det er endvidere af den største betydning for dets indstilling til skolearbejdet, at det får forståelsen af, at det kun må forsømmes, når der foreligger vægtige grunde dertil.

Erhvervs-mæssigt arbejde.

Det er af stor betydning for børnenes udbytte af undervisningen, at de møder udhvilede og veloplagte i skolen. Det er derfor ikke tilladt forud for skoletiden at lade undervisningspligtige børn udføre erhvervs-mæssigt arbejde, d. v. s. arbejde mod vederlag uden for hjemmet. Får børnene af forældrene tilladelse til *efter* skoletid at påtage sig budtjeneste o. lign., bør det være i begrænset omfang, så der bliver rigelig tid og kræfter til at udføre de hjemmearbejder, skolen pålægger dem. I eksamensskolen vil der i almindelighed ikke være tid til ekstraarbejde. Såfremt skolens krav skal honoreres, og eleverne have lidt fritid.

Skoleåret (Ind- og udskrivning).

Skoleåret går fra 1/8—31/7.

Udskrivning finder sted pr. 31/7, i realiteten ved sommerferiens begyndelse omkr. 1/7. Undervisningspligten ophører da for de børn, der fylder 14 år inden 1/8, samt for dem, der fylder 14 i løbet af det følgende skoleårs 6 første måneder, altså senest 31/1, såfremt de har gået 7 år i skole.

Undervisningspligten indtræder den 1/8 for de børn, der inden denne dato er fyldt 7 år. Børn, der fylder 7 år i løbet af skoleårets 6 første måneder, altså senest 31/1, indskrives, såfremt forældrene ønsker det, og kan udskrives efter 7 års skolegang som 13-årige.

Konfirmationsforberedelsen.

Det er i såvel forældrenes og elevernes som kirkens og skolens interesse, at konfirmationsforberedelsen og skolens undervisning kan afvikles uden at genere hinanden. Det kan ske, når den aftale, der nu er truffet mellem kirken og skolen, overholdes. Efter denne er konfirmationsforberedelsen henlagt til 7. klasse, idet skolerne ved skemalægningen for dette klassetrin frigør eleverne 2 ugentlige timer

til forberedelsen inden for den normale undervisningstid.

Der er også efter denne ordning mulighed for at vælge mellem forårs- og efterårskonfirmation. Forårskonfirmanderne begynder præstegangen efter sommerferien og konfirmeres omkr. 1. april, medens efterårskonfirmandernes forberedelse finder sted fra omkr. 1. febr. til sommerferien og derefter – uden for skoletid – fra omkr. 15. aug. til konfirmationen omkr. 1. oktober.

Skolebøger.

Skolebøger er dyre. Deres brugstid afhænger i høj grad af den omhu, hvormed de behandles, både i skolen og derhjemme. Forældrene anmodes om at støtte skolens økonomi ved at være behjælpelige med at påse, at bøgerne hjemme altid anbringes uden for mindre søskendes rækkevidde, og at de er forsynet med et godt omslag, at de bringes til og fra skole i taske, tornyster eller mappe, og at der ikke tegnes eller skrives i dem. Bøgerne må nødvendigvis gå i arv fra klasse til klasse et vist åremål. Snavsede bøger er uhygiejniske. Væn derfor børnene til altid at vaske hænder, før de beskæftiger sig med bøgerne derhjemme.

Misbrugte eller bortkomne bøger skal erstattes.

Legemsøvelser (Omkledning, bad, fritagelse).

Omkledning til gymnastik er ifølge folkeskoleloven påbudt fra 4. klasse; men skolen vil, af hensyn til børnenes velvære under og efter øvelserne, anbefale forældrene allerede fra 3. klasse at anskaffe en gymnastikdragt til børnene, da drenge og piger fra dette klassetrin har gymnastik hver for sig. Gymnastiktimen afsluttes med et tempereret bad. Det tilrådes, at børnene altid benytter badehætte, så de undgår vådt hår. Fritagelse for legemsøvelser og bad kan enkelte gange ske ved skriftlig anmodning fra hjemmet. Drejer det sig om længere fritagelser, sker det på grundlag af lægeerklæring, hvortil blanket fås på skolen.

Glemte ting.

Ting, der tabes på skolen, bliver på Østre Skole anbragt i en kasse for fundne sager, på Vestre Skole og Aavangsskolen i materielrummet, og udleveres ved henvendelse til gårdinspektørerne. Glemte klædningsstykker, herunder gymnastiktøj og -sko, bliver hængende en tid, hvor de er efterladt, men fjernes derefter af ordenshensyn. Det henstilles, at savnede ting eftersøges snarest. Det er praktisk at mærke løsere beklædningsgenstande, såsom huer, vanter og trøjer samt gymnastiktøj.

Tandpleje.

Efter overenskomst mellem kommunen og Rønne sygekasse er der for indenbys elever i kommuneskolerne adgang til tandpleje hos samtlige byens tandlæger efter følgende ordning:

Forældrene søger selv for uden for skoletid at sende de skolesøgende børn til tandlæge til eftersyn og evt. behandling. Det tilrådes, at det sker en gang hvert halve år. Når behandlingen er tilendebragt, udreder forældre, der er medlemmer af sygekassens A-afdeling til tandlægen $\frac{1}{3}$ af regningsbeløbet. Ved præsentation af kvitteret regning på beløbet på sygekassens kontor vil det blive refunderet, således at tandplejen for disse forældres børn bliver gratis. – Forældre, der er medlemmer af sygekassens B-afdeling, betaler til tandlægen regningens fulde beløb, hvorefter de ved forevisning af kvitteret regning på sygekassens kontor vil få refusion efter

overenskomsten mellem de statsanerkendte sygekasser og tandlægeforeningen.

Ordningen omfatter kommuneskolernes elever på alle trin.

Skoleopsparing.

Både for børnene selv og senere for samfundet er det af stor betydning, at de vænnes til at omgås penge på en fornuftig måde, herunder også til efter evne at foretage en opsparing. Hjem og skole bør derfor i fællesskab anspore eleverne til at opspare en passende del af de penge, som de får rådighed over gennem gaver eller egen indtjening, så bl. a. overdreven forbrug til slik o. lign. undgås, og børnene i stedet for efterhånden i sparekassen får opsparet et beløb, som de ved given lejlighed kan disponere over til indkøb af mere værdifulde ting, som de ønsker sig, eller f. eks. til rejser. Det bemærkes i den forbindelse, at spareordningen nu er sådan, at børnene, selv om det opsparede beløb forrentes med højeste indlånsrente, uden opsigelse kan hæve af det.

Skoleopsparingen sker på den måde, at eleverne hos klasselæreren køber sparemærker à 25 øre pr. stk. Disse klæbes i et sparekort, der i udfyldt stand repræsenterer en værdi af 10 kr. Det fyldte kort afleveres i Bornholms Spare- & Lånekasse, hvor beløbet indføres i elevens sparekassebog. Beløb på 10 kr. og derover henvises dog til direkte indskud i sparekassen.

Regnskab.

1. Lærer- og børnebogsamlinger.

1/8 1960-31/7 1961.

a. Aavangsskolen.

Indtægter	Kr. Ø.		Udgifter	Kr. Ø.	
Beholdning 1/8 1960	694	05	»Kirkens Verden«	56	00
Kommunens tilskud	1000	00	»Naturens Verden«	56	00
Renter	26	98	Foreningskontingenter	54	50
			Erhvervskartoteket	16	00
			Bogindbinding	33	00
			Bogindkøb	1435	90
			Flidspræmier	48	60
			Porto	5	15
			Beholdning 31/7 1961	15	88
	1721	03		1721	03

Regnskabet er gennemgået og fundet rigtigt.

Rønne, den 29/11 1961.

H. Madsen.

b. Østre Skole.

Indtægter	Kr. Ø.		Udgifter	Kr. Ø.	
Beholdning 1/8 1960	464	71	Bornholms Biblioteksforening ..	3	00
Kommunens tilskud	1000	00	Foreningen »Norden«	20	00
Renter	15	66	Tidsskriftet »Grønland«	48	00
			– »Naturens Verden«	56	00
			– »Rundt i Verden«	85	50
			– »Kirkens Verden«	56	00
			»Fra Nationalmuseets arbejds-		
			mark«	15	00
			Andre tidsskrifter	100	50
			Bogindbinding	108	25
			Bogindkøb	364	32
			Flidspræmier	100	00
			Beholdning 31/7 1961	523	80
	1480	37		1480	37

2. Grosserer Andr. Riis's legater.

1/8 1960-31/7 1961.

a. Kompletteringsfonden.

<i>Indtægter</i>	Kr.	Ø.	<i>Udgifter</i>	Kr.	Ø.
Beholdning 1/8 1960	1079	84	Beholdning 31/7 1961	1198	64
Legatrenter	94	49			
Tilskrevne renter	24	31			
	1198	64		1198	64

b. Legater til flidspræmier.

<i>Indtægter</i>	Kr.	Ø.	<i>Udgifter</i>	Kr.	Ø.
Beholdning 1/8 1960	584	97	Flidspræmier	264	10
Legatrenter	147	36	Beholdning 31/7 1961	481	32
Tilskrevne renter	13	09			
	745	42		745	42

Regnskaberne for lærer- og børnebogsamlingen på Østre Skole samt for grosserer Riis's legater er dags dato revideret og fundet i overensstemmelse med bilagene. Beholdningerne indestår på sparekassebøger.

Rønne, den 8/12 1961.

P. Jensen.

3. Det kommunale skolevæsens regnskab 1960—61.

Lærerlønninger, vikarløn, gårdinspektion m.v. kr. 1.093.111,17		
÷ statens refusion kr. 897.805,90	kr.	195.305,27
Lønninger til skolebetjente, medhjælp m. v.	»	37.721,11
Henlæggelse til pensionsfonden for skolebetjente	»	6.517,62
Skolelæge m. v.	»	14.878,42
Skoletandpleje	»	36.773,34
De faste ejendomme	»	271.426,17
Skolehave	»	694,51
Inventar og materiel	»	67.078,34
Brændsel, belysning og vandforsyning	»	56.921,69
Rengøring	»	95.437,49
Skatter og forsikringer	»	4.009,37
Kontorholdsudgifter	»	6.695,95
Undervisningsmidler	»	65.156,97
Lærer- og børnebogsamlinger	»	2.000,00
Tilskud til andre kommuner efter forsorgslovens § 158, stk. 4	»	1.663,72
Diverse udgifter	»	26.585,39
		<hr/>
		888.865,36

Fragår:

Skolepenge for udenbys elever	kr.	17.583,16
Statstilskud til 8. kl., eksamensskolen m. v.	»	19.698,00
Indtægter fra legater	»	2.000,00
		<hr/>
		39.281,16
		<hr/>
		kr. 849.584,20

Gennemsnitsudgiften pr. elev	kr.	463,75
------------------------------	-----	--------

På skolevæsenets regnskab opføres desuden følgende udgifter:

Ungdomsskolen (kr. 6.263,77 ÷ refus. kr. 3.288,71)	kr.	2.975,06
Ungdomsnævner	»	1.237,40
Tilskud til A.O.F.'s afterskole	»	12.864,92
Tilskud til ungdomsklubber	»	6.911,63
Tilskud til ophold på efterskole	»	3.437,50
Tilskud til lærlingeuddannelse	»	14.129,64
Tilskud til Statsskolen, jvfr. lov nr. 189 af 5/6 1959	»	21.895,26
		<hr/>
		63.451,41

De samlede udgifter	kr.	913.035,61
---------------------	-----	------------